

iseeneses arvata — see wiga ei wõi olla, sest et ta tüst maad wabalt on edasi saanud. Ta waatab ümber ja mõtleb, luda saaks edasi põgeneda. Mõnikord läheb tal ta lorda, ennast lahti teha ja sõrgib edasi. Aga warsti jääb ta jälle sinni. Puud on paksud ja pakk ei mahu nende wahelt läbi. Nüüd ei tea ta end enam aidata. Rääp, mida raudsed hambad pigistawad, walutab; iga raputus suurendab valu. Ta lasseb ennast wiimaks lõhu päale maha ja tunneb, et see parem on. Sellepärast jääb ta siis ta seni pikali, kuni lõssi-panejad teda leiawad ja kätti kuul talle otse teeb.

Meie saime warsti aru, et toht, kus taru põllule täis, lõssi-paneemisels wäga sünnis oli. Üsunit muretšes meile paraja palu, meie ajasime ta rõngasse ja panime lõssi maha. Kui see sündinud, lässime lõil asundusesse, sõime ja jõime ja ajasime ilusa majatütrega juttu, kes wäga rõõmus oli, et olime tulnud, meeskäpa isandatele walu andma.

Meie palusime teda, et ta wabest ta lõssi poole waataks ja selle eest muretšeks, et leegi sinna juurde ei läheks. Ise mõtsime siis kalapüügiriistad ja lässime jõe äärde, mille kaldal asundus seisis. Ohtusöögiks tõime hulga ilusaid lala lodu.

Kõbe pärast jõmist, umbes päitese loojamineku ajal, läts wanem tütar ühe noorema wenna seltsis lehma lodu ajama. Meiu oli seitseteiskümmend aastat wana ja wäga ilus. Kui ta päiteseft mitte nii ära ei oleks olnud põletatud ja toredates riietes oleks läinud, kõige ilusamad iludused oleks ta lõrwal nullid olnud.

Tema wend oli üksteiskümmend aastat wana. Päite oli weel umbes puulatwade kõrgusel, kui nad minema läts-

siwad. Umbes weerand tunni jooksul pidiwad nad jälle tagasi olema. Nende kaasas läis maja truu loer.

Weerand tundi oli mööda läinud ja meie istusime suitsetades ulse ees pingi pääl, kui lorruga bele loera hauumine meile lõrwu kostis. Hauumiseks ei wõinud seda dietti nime-tada; see oli hääl, mis loer teeb, kui ta wihane on. Oli ta, nagu oleks kartus ta häälest wälja kostnud. Meie kargasime silmapilk püsti, kui ta juba Marie hele häda- ja ahastuse-lisa meie lõrwu tungis.

— Issand Jumal! tarjatas ema, kes parajasti majast wälja astus. Sää! on üks õnnetus — wiist tarud!

See oli ta minu esimene mõte, eht küll seda ehtotsa weel uskuda ei suutnud. Aga warsti kõlas uus hädatäsa ja ühtlasi ta loera wihane hulumine. Meie rabsime ruttu püsti kätte ja ruttasime appi.

Meie jooksime üle põllu metsa poole. Tüliste maad metsa sees oli üks org, õigemini sügaw kuristik, mis wõsudega kaetud oli. Koer hauus ja hulus hirmsasti; kui kuristiku kaldale jõudsime, kostis ta suust weel luust ja lihast läbi minew walubää! siis ei kuulnud meie ta häält enam. Aga lapsed karjusiwad itka weel wahet pidamata:

— Appi! Appi, isa! Issa! . . . Appi! . . .

Need ahastuse-hüüded paniwad meil südame wärisema; me jooksime nii ruttu kui jõudsime. Warsti nägin ma ühe awaduse, millest kuristiku wõis waadata. Meie peremees jõudis kõige enne kohale ja ma nägin, luda ta sambana seisma jäi ja ahastusega käed kofku löi. Siis hüüdis ta ahastades:

— Issand Jumal! Issand Jumal!
Seda healt ei saa ma ial unustama.